

KOUVOLOLA

Alueiden kunnossapidosta

Vammaisneuvosto 1.2.2024

Auraaja uhattiin tappaa Sauvossa – "Pitäisikö vain lopettaa hommat"

Lumen aurauksesta raivostunut mies repi traktorin hytin oven auki ja ilmoitti hakevansa aseensa.

Kokenut lumenauraaja kertoo, että joutuu lähes päivittäin kohtaamaan auraukseen tyytymättömien ihmisten vihaa, mutta tappouhkauksia ei ole vielä aiemmin tullut.
Arkistokuva. ANTTI MANNERMAA

Lumiraivo repesi Kouvolassa: asukkaat ovat heitelleet auraajia lumikökkäreillä ja uhanneet turpaanvedolla

Kouvolan kaupunki toivoo kaupunkilaisilta kärsivällisyyttä, sillä auraajat tekevät parhaansa.

Kuuntele juttu 2:26

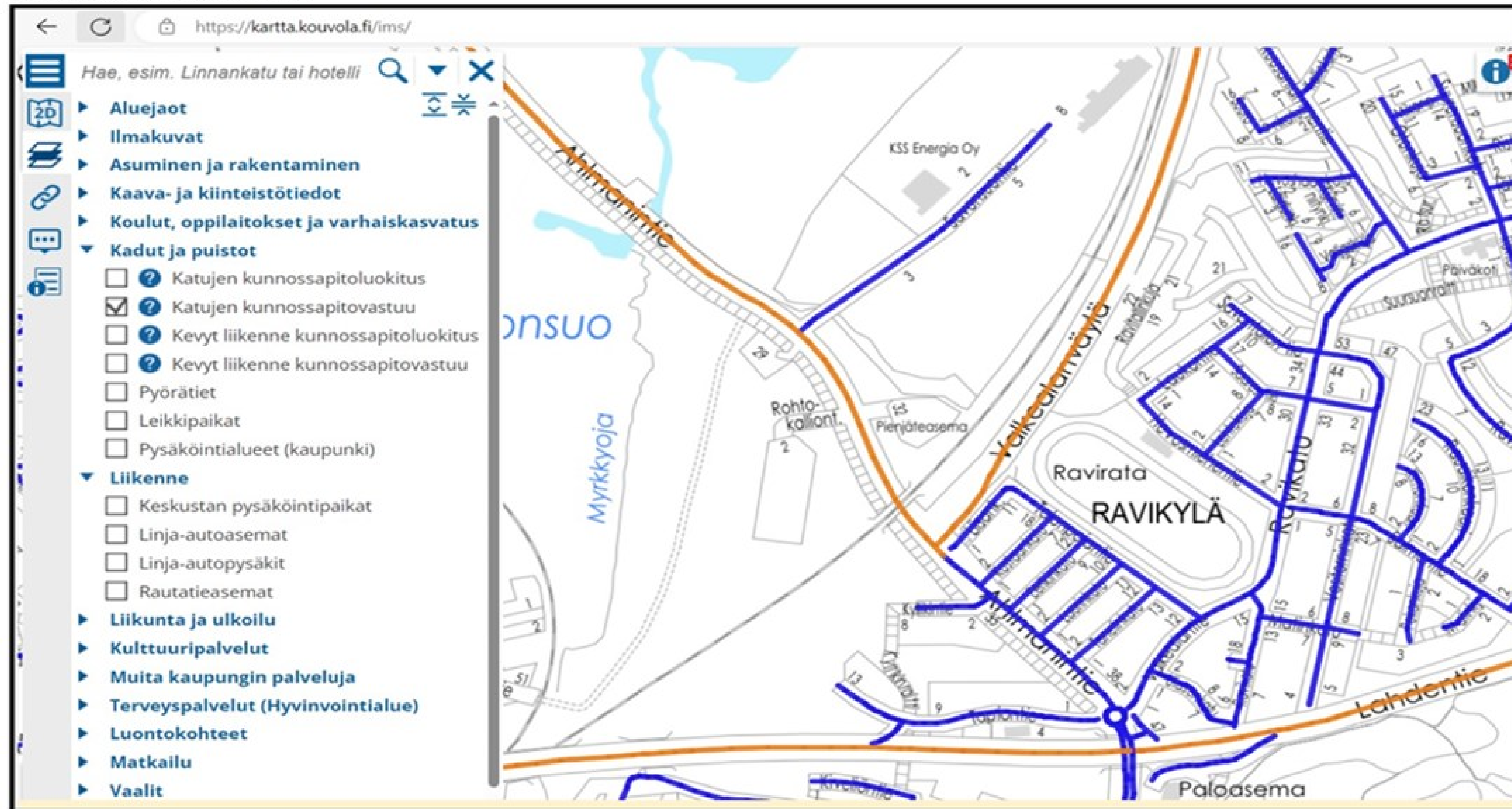
Lunta kertyi edellisissä lumisateissa paikoin reilusti. Kuva Kouvolasta 18. tammikuuta. Kuva:

Kouvolan kaupungin yhdyskuntatekniikan kunnossapitoyksikön hoidossa olevat alueet

- Yhdyskuntatekniikan kunnossapidon tehtävänä on pitää kadut ja kevyenliikenteen väylät liikenteen tarpeita tyydyttävässä kunnossa. (Kunnossa- ka puhtaanapitolaki)
- Kadut n. 700 km
- Kevyenliikenteen väylät vajaat 300 km
- Jalkakäytäviä kaupungin hoidossa n. 10 km, Ely ja yksityiset n. 22 km
- P-alueet ym. Yli 20 ha
- Rakennetut puistot (218 ha) ja liikennevihreä yhteensä n. 250 ha
  - Sisältää mm. leikkipaikat n 100, koira-aitaukset, Kymijoen ulkoilureitti ym.
- Matonpesupaikat 19 kpl
- Venepaikat n. 800 kpl
- Ajoneuvoja kirjoilla n. 200 kpl
- Toimintakulu 2023 n. -12,2 milj. €, (2022 -13,6 milj. €)
- Toimintakate 2023 n. -8,5 mil. €, (2022 -9,6 milj. €)

Kouvolan karttapalvelu

Kuva leike, jossa näkyy osoitehaku ja esimerkki palkit sivusta avattuna
Tässä kohteessa Ely ja kaupunki.

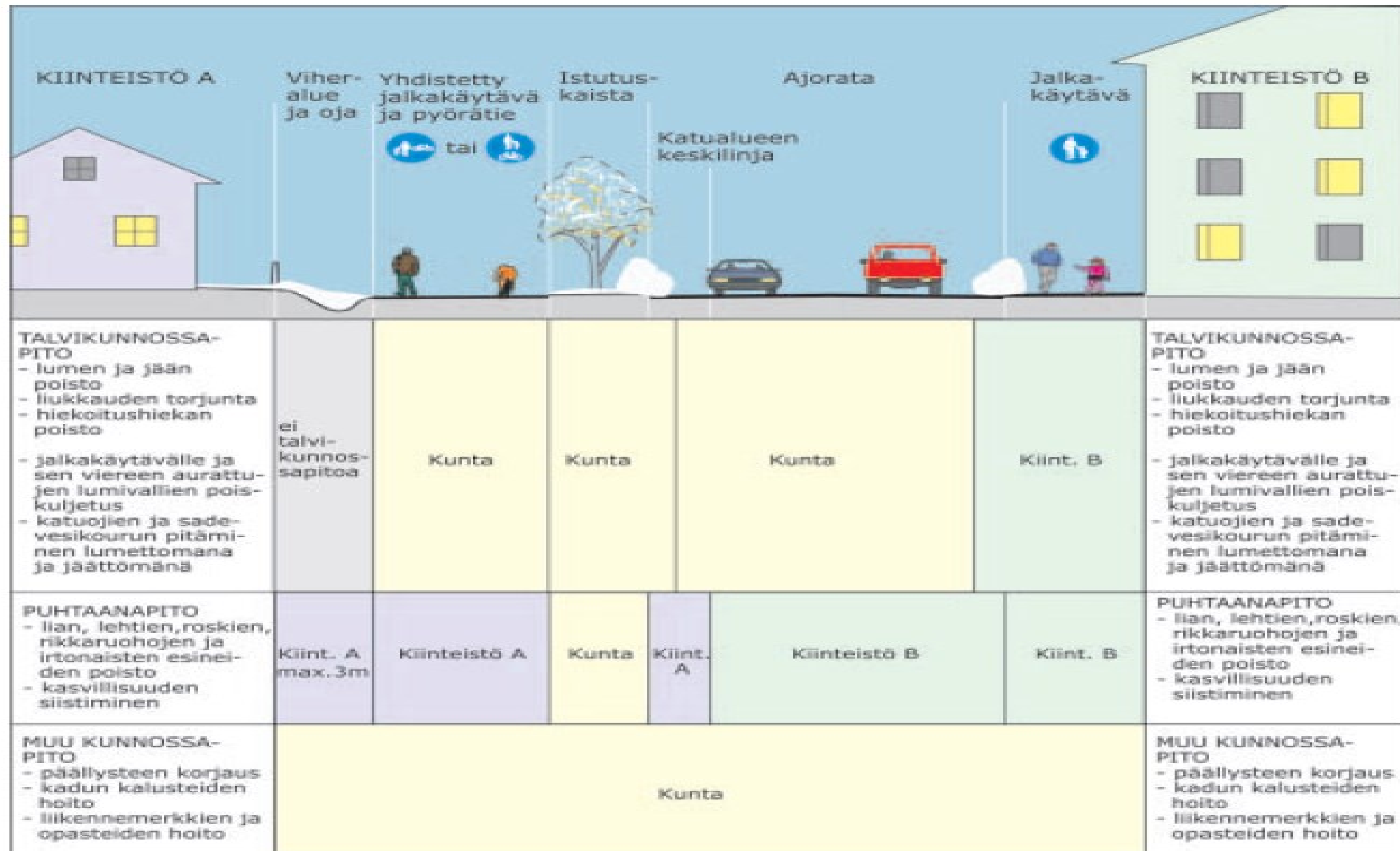

Kunnossa- ja puhtaanapitolaki

- Kunnossa- ja puhtaanapitolaki 4 §
”Kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Tontinomistajan velvollisuutena on pitää tontin kohdalla oleva jalkakäytävä käyttökelpoisena poistamalla jalankulkua haittaava lumi ja jää sekä huolehtia liukkauden torjumisesta jalkakäytävällä ja liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisesta jalkakäytävältä. Lisäksi tontinomistajan velvollisuutena on tarvittaessa poistaa jalkakäytävälle tai sen vierelle kertyneet lumivallit sekä pitää jalkakäytävän viereinen katuojja ja sadevesikouru lumettomana ja jäättömänä. Tontinomistaja vastaa myös tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta.”
- Juridisen vastuunjako → tontinomistajan vastuulla tonttiliittymänsä lumenpoisto myös niiltä osin, kuin kyse auraamisen yhteydessä tonttiliittymään kertyneistä lumista.

Kunnossa- ja puhtaanapitovastuut kadulla

Talvikunnossapidon resurssit

- Käytännön työnjohdossa kolme tiemestaria
- Kalusto yhteensä 72 aurausyksikköä (32 + n.40)
  - Omalla kalustolla hoidetaan n. 40%, urakoitsijat n. 60% alueista.
  - Vaikeusasteeltaan hankalimmat alueet hoidetaan pääosin omalla kalustolla.
- Käsilumitöinä pysäkkejä, portaita, rappuja jne.
- Talven hinta vuodesta riippuen on n. 4 - 5 milj. euroa.
- **SÄÄSTÖPAINHEET!!!!**

Töiden järjestyksestä

- Alueita hoidetaan teknisen lautakunnan hyväksymän tavoitetason mukaisesti.
- **Kevyen liikenteen väylät**, pääkadut ja kokoojakadut hoidetaan ensin, sen jälkeen tonttikadut. (auraus / hiekoitus)
- Jälkien siivous aloitetaan sateen lakattua, kun kadut on saatu läpiaurattua.
- **Invaparkit, suojatiet, pysäkit** pyritään hoitamaan kuntoon mahdollisimman pian lumisateen lakattua.
- Runsaamman lumisateen jälkeen siivoukseen kuluu helposti pari viikkoa (näkemät, katujenlevennykset, lumenajot jne.

Talvikunnossapidon näkökulmia

• Kaupunki

- Töihin lähdön ajoitus = kutsujärjestelmä
- **Tilannekuvan ylläpito = kokonaisnäkemys tilanteesta apuna mm. kalustopaikannus, radiopuhelimet jne.**
- **Kevyenliikenteen väylät**
- Tilanne pääkaduilla!!!
- Tilanne kokoojakaduilla!!
- **Suojatiet!**
- **Invaparkit!**
- P-alueet!!, pysäkit, portaat jne....
- Tonttikadut!
- Kaluston käytön optimointi, ”parhaimmillaan yli 70 auraskonetta liikenteessä, töiden edistymisen seuranta (kalustopaikannus)
- Kalustorikot, reserviä ei juuri ole
- Poissaolot, muut henkilöstöön liittyvät asiat
- Palautepalvelu (2/22 **718 palautetta**)
- Päivystyspuhelin (2/22, **821 puhelua**)
- **Palautteiden priorisointi**
- **Ei saa provosoitua!!!!, Asia kerrallaan haltuun!!!**
- Lumitilat, näkemät, lumenajo, lähisiirrot
- **Tukipyynnöt viranomaisilta**
- **Pikatehtävät esim, jumissa olevat rekat, tulvat jne.**
- Työaikalainsäädäntä, ylityörajat, lepoajat
- **Käytävissä olevat määrärahat / Säästöpainet**
- Jne., jne.

• Kiinteistö

- Tonttiliittymä
- Lumitila tontilla
- Asukkaiden ikä, fyysinen kunto jne.

Tonttiliittymistä käytännön näkökulmasta

- Kadut n. 700 km, kevyenliikenteen väylät n. 300, lisäksi P-alueet yli 20 ha ym., käytettävissä auraskalustoa 70 koneyksikköä.
- Tonttiliittymiä katuverkolla **yli 3000 kpl.**
- Asiaan vaikuttavia seikkoja:
  - Tiehöylissä on kaapparit, joita käytetään esim. sohjon poiston yhteydessä
  - Osa kalustosta ei sovellu lainkaan tonttiliittymien avaamiseen. Esim. Kuorma-autot, joissa on alueaurat (10 omaa, Zurakoitsijoiden) tekniset valmiudet eivät riitä, esim. kääntösäde, hydrauliiikan riittävyys jne.
  - Pienemmissä koneissa on pääosin nivelaurat, kaapparin asentamisesta näihin ei ole hyötyä.
  - **Lumimäärän lisääntyessä kadut kapenevat ja penkkojen korkeus kasvaa, tällöin auran tyypistä ja lisälaitteista riippumatta lumi purkautuu liittymiin.**
  - Jos tonttiliittymät yritettäisiin hoitaa katujen aurauksen yhteydessä / kalustolla, viive auraustyön kestossa tonttikaduilla olisi useita tunteja aurasreittien loppupäässä.
  - Työaikojen pidentyessä kuljettajien lepoaikojen noudattaminen vaikeutuu entisestään.
  - Lumenajon tarve kasvaa. (Tonttiliittymistä poistettava lumi jäisi kaupungin vastuulle)
  - Käytettävissä olevilla resursseilla toimimme jo nyt äärirajoilla pitääksemme kadut liikenteen tarpeita tyydyttävässä kunnossa.

Tonttiliittymistä käytännön näkökulmasta

- Edellämainittujen seikkojen vuoksi auraus ja liittymien puhdistus olisi erotettava toisistaan = toinen kone tulee perässä ja siivoaa liittymät
- Toki on alueita joissa on runsaasti lumitilaa ja muutoinkin väljyyttä, jolloin asian hoitaminen on helpompaa
- Palautteiden määrä lisääntyy = yli 3000 tonttiliittymää, jotka pitäisi puhdistaa yhtä aikaa.
- Työnjohtoon, töiden suunnitteluun ja palautteiden käsittelyyn tarvitaan lisää resursseja.
- Tarvittavista lisäresursseista johtuen vuotuiset kustannukset lisääntyisivät karkeasti arvioiden 600 000:- - 700 000:- (esim. Joensuussa on päädytty samaa suuruusluokkaa olevaan arvioon.)
- Vastuukysymykset liittyen tonttiliittymien kuntoon. Esim. liittymien liukkaudentorjunta aurauksen jälkeen
- Hiekanpoisto liittymistä
- Erilaiset rakenteet (reunakivet, aidat, kasvillisuus nurmikot) liittymissä.
- Jos jokin tietty osa liittymistä otettaisiin kaupungin hoitoon, niin kuka ja missä määrittää kenen liittymä hoidetaan.
- Kiinteistöjen tasapuolinen kohtelu mahdotonta.

Tonttiliittymät osana vanhus ja vammaispalveluita

- Kunnossa- ja puhtaanapitolain lähtökohtana kollektiivinen tien käyttäjien näkökulma.
- Vanhuksille ja vammaisille suunnatut tukitoimet eivät juridisesti ole yhdyskuntatekniikan kunnossapidon toimialalle kuuluva tehtävä:
  - Kunnossapidolla ei ole resursseja, asiantuntemusta, eikä pääsyä vaadittaviin tietokantoihin kyseisenlaisten tukitoimien järjestämiseen.
  - Kaikki yli 75-vuotiaat tai vammaiset, eivät palvelua edes halua.
  - Asian jäsentäminen vanhus- ja vammaispalveluna on ainoa tapa hoitaa palvelun kohdentuminen sitä todella tarvitseville (tietokannat, terveystiedot, asiantuntemus).
- Joissain kunnissa kyseinen palvelu on toteutettu osana vanhus- ja vammaispalveluita → yksilölle harkinnan mukaan myönnetty tukisetelit

Johtopäätöksiä

- Yhdyskuntatekniikan kunnossapidon tehtävänä on **pitää kadut ja kevyenliikenteen väylät liikenteen tarpeita tyydyttävässä kunnossa**. Erityisesti tonttikatujen osalta tehtävä on haasteellinen.
- Tonttiliittymien avaaminen katujen aurauksen yhteydessä ei ole mahdollista ilman merkittävien haittoja katujen ja kevyenliikenteen väylien kunnossapidolle. (Kustannukset, vaihtelevat olosuhteet, turvallisuus viive, kuntalaisten tasapuolinen kohtelu jne.)
- Kiinteistön tonttiliittymän avaamisesta kaupungin toimesta ei juurikaan ole hyötyä, jos kadut ovat auraamatta.
- Tonttiliittymien ottaminen kaupungin hoitoon lisäisi erittäin merkittävällä tavalla työnjohdon ja kuljettajien fyysistä sekä psyykkistä kuormitusta, joka muutenkin on varsin korkealla tasolla.
- Vanhus- ja vammaisväestön tukeminen on ensisijaisesti vanhus- ja vammaispalvelujen vastuulle kuuluva asia. Eräissä kunnissa asiaan on tartuttu esim. palveluseleillä, joiden avulla kiinteistön omistajat ovat voineet hankkia palveluja yksityisiltä palvelun tuottajilta.
- **Tekninen lautakunta on 23.2.2023 § 31 käsitellyt tonttiliittymien talvikunnossapidosta tehtyjä aloitteita. Lautakunta on tuolloin päättänyt, että tonttiliittymien kunnossapitoa ei oteta teknisen lautakunnan tehtäviin.**

Työrauha auraajille – palautteet palautepalvelun kautta

Katujen kunnossapitohenkilöstö toivoo kansalaisilta kärsivällisyyttä aurausta odottaessa ja että työnjohdolle ja auraajille annetaan työrauha. Auraajat varmasti tekevät parhaansa. Palautteet toivotaan laitettavan esisijaisesti [kaupungin sähköisen palautepalvelun kautta](#). Sieltä palautteet tulevat välittömästi katujen kunnossapitoa hoitavien tiedoksi ja toimenpiteitä varten.

Esteettömyys yhdyskuntatekniikan kunnossapidon hoidossa olevilla virkistysalueilla:

- Kymijoen ulkoilureitillä on kolme esteetöntä osuutta – Sääksniemessä, Rauhanharjussa, ja Alakylässä, joilla pääsee liikkumaan myös esimerkiksi pyörätuolilla ja lastenrattailla.
- [Luontopolut ja ulkoilureitit](#)
- Esteetön leikkipaikka suunnitteilla Urheilupuistoon.
- Useille leikkipaikoille on asennettu esteettömiä / inklusiivisia leikkivälineitä ja kalusteita.

KOUVOLA

Kiitos!

Jukka Perttula
Kunnossapitopäällikkö
020 615 7603
Jukka.perttula@kouvola.fi